

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність **206 – «Садово-паркове господарство»**
Освітня програма «Садово-паркове господарство»
Рік навчання 3-4; 2-3, семестр 6-7; 4-5
Форма навчання денна / заочна
Кількість кредитів ЄКТС 6,0
Мова викладання українська

Матушевич Любов Миколаївна,
докт. с.-г. наук, доцент
кафедра таксації лісу та лісового менеджменту
корп. 1а, кім. 4
ел. пошта – matushevych@nubip.edu.ua

Лектор дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

ІСПО Ч1 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1770>
ІСПО Ч2 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>
ІСПО (ЗФН) <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1658>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна сприяє професійній підготовці фахівців садово-паркового профілю з питань, які надають знань і навичок із термінології та класифікації основних ландшафтно-таксаційних показників, методики проведення польових і камеральних лісоінвентаризаційних робіт, користування спеціальними вимірними приладами та інструментами, вмінню практично оцінювати таксаційні показники лісопаркового ландшафту окремих об'єктів, періодичної перевірки наявної чисельності на балансі підприємства лісопаркового та садово-паркового господарства конструктивних елементів об'єкту, їх якісного стану, збереженості й правильності утримання та охорони, засобів ведення господарства та статистичного обліку.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтно-архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб тощо).
- ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.
- ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.
- ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

Набуття знань із термінології, класифікації основних ландшафтно-таксаційних показників, положень лісоінвентаризаційної інструкції, тимчасових вказівок із впорядкування лісів рекреаційного значення та лісопарків, навичок у користуванні спеціальними вимірювальними приладами та інструментами, вмінь практично оцінювати таксаційні та ландшафтні показники лісопаркових об'єктів, складати ландшафтно-таксаційні описи та картографічні матеріали на основі використання матеріалів наземної таксації та дистанційного зондування земної поверхні ландшафту, володіння передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Загальні положення інвентаризації садово-паркових об'єктів.	2/2	Знати предмет, основний зміст і задачі курсу. Загальні відомості про ліси та садово-паркові об'єкти. Визначення понять, об'єкти та значення інвентаризаційного обліку лісу. Методи оцінки об'єктів інвентаризації.	Задача лабораторної роботи з вивчення геометрії та оцінки поперечного перерізу деревного стовбура (в.т.ч. velearn).	5
Тема 2. Таксація стовбурів зрубаних дерев.	2/2	Знати форми поперечного та повздовжнього перерізу деревних стовбурів. Фізичні способи визначення об'єму деревини. Теоретичні основи стереометричних методів. Прості та секційні формули для визначення об'єму деревних стовбурів та їх частин. Вміти	Задача лабораторної роботи з побудови поздовжнього перерізу деревного стовбура та обчислення узагальнювальних характеристик його твірної (в. т.ч. velearn).	5

		оцінювати точність різних методів визначення об'єму деревини, їх середньоквадратичні та систематичні помилки, практично застосовувати різні методи оцінювання.		
Тема 3. Таксація деревної продукції.	2/2	Знати класифікацію деревної продукції. Вміти визначати об'єм круглих лісоматеріалів стереометричними методами, за таблицями та ваговим методом. Здійснювати таксацію дров, хворосту і хмизу, знати правила обміру деревної продукції, коефіцієнти повнодеревності.	Здача лабораторної роботи з визначення об'єму стовбура зрубного дерева простими та складними способами.	10
Тема 4. Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань.	2/2	Знати основні поняття теорії вимірювань. Види та одиниці вимірювань. Помилки вимірювань і спостережень. Прилади, інструменти та інші засоби, які застосовуються в лісотаксаційних вимірюваннях. Нормативно-довідкові матеріали для раціональної організації вимірювань і обчислень. Таксаційні показники стовбура й дерева вцілому.	Виконання самостійної роботи з підготовки вихідної інформації та обчислення об'єму деревного стовбура за програмою ПЕРТА (в.т.ч. velearn).	10
Тема 5. Таксація об'єму стовбурів дерев, що ростуть.	2/2	Знати методи та наближені формули визначення об'єму стовбурів ростучих дерев. Характеристику форми деревного стовбура. Поняття про збіг. Коефіцієнти та класи форми, закономірності їх зміни. Видові числа, їх теоретичне та прикладне значення. Вміти оцінювати точність різних методів визначення об'єму ростучих дерев.	Здача лабораторної роботи з визначення різними способами об'єму ділової та дров'яної деревини (в.т.ч. velearn).	10

Тема 6. Таксація приросту окремого дерева.	2/2	Знати поняття та класифікацію видів приросту. Розрізняти приріст окремих дерев (зрубаних, ростучих) та насаджень за основними таксаційними показниками. Вміти використовувати способи визначення об'ємного поточного приросту на зрубаному дереві. Способи визначення відсотка поточного приросту дерев, що ростуть. Аналізувати особливості закономірностей росту дерев і насаджень.	Здача лабораторної роботи з обчислення показників форми і повнодеревності стовбура й порівняльної оцінки отриманих результатів (в. т.ч. velearn).	5
Тема 7. Основні лісівничо-таксаційні показники рекреаційних насаджень.	3/3	Знати поняття про насадження, дерево-стан, елемент лісу як окремих об'єктів обліку. Таксаційні ознаки насадження. Класифікацію насаджень за продуктивністю. Способи визначення середнього діаметра, висоти дерево-стану. Способи визначення повноти насадження, зімкнутості крон, взаємозв'язок між ними. Складові насадження – підріст, підлісок, трав'яний покрив, ґрунт, правила їхнього опису.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач з Модуля 1 (в. т.ч. velearn).	55
Модуль 2				
Тема 8. Методи визначення деревного запасу рекреаційних насаджень.	2/2	Знати класифікацію методів визначення запасу. Методи визначення запасу за даними перелічувальної таксації з рубкою модельних дерев. Суцільний та вибірковий переліки дерев. Ступені товщини. Якісні категорії стовбурів. Поняття про модельні дерева, правила їх відбору. Визначення запасу за середньою моделлю.	Здача лабораторної роботи з визначення різними методами об'єму стовбура дерева, що росте, та оцінки їх точності (в. т.ч. velearn).	5

		Спосіб пропорціонального ступінчастого представництва. Визначення запасу за таблицями та наближеними формулами. Точність визначення запасу різними методами.		
Тема 9. Таксація приросту деревостану.	2/2	Знати класифікацію і термінологію приросту деревостану. Вміти оцінювати величину приросту за запасом. Визначати поточний приріст деревостану за запасом на постійних і тимчасових пробних площах. Знати наближені методи визначення приросту деревостану.	Здача лабораторної роботи з визначення поточного об'ємного приросту стовбура дерева, що росте, та обчислення різними способами відсотка об'ємного поточного приросту стовбура дерева, що росте (в. т.ч. velearn).	5
Тема 10. Ландшафтні показники рекреаційних насаджень.	6/3	Знати класифікацію типів ландшафту. Особливості ландшафту в межах кожної їх групи. Фактори встановлення класу естетичної оцінки рекреаційних ділянок. Фактори які визначають оцінку класу пішохідної доступності. Визначення додаткової оцінки. Складові частини визначення рекреаційної оцінки. Стадії рекреаційної дигресії залежно від ступеня порушення природного середовища. Коефіцієнти рекреації. Основні фактори, які покладені в основу шкали стійкості природних комплексів до рекреаційних навантажень.	Здача лабораторної роботи з обчислення середніх таксаційних показників рекреаційного насадження. Виконання самостійної роботи з побудови графіка кривої висот (в. т.ч. velearn).	15
Тема 11. Таксація лісопаркових масивів.	2/3	Знати поняття про лісовий фонд. Особливості поділу лісопаркового масиву на таксаційні (ландшафтні) виділи. Методи та нормативи точності таксації лісу. Основні вимоги й правила	Здача лабораторної роботи з обчислення різними методами запасу рекреаційного насадження (в. т.ч. velearn).	10

		формування і таксації насаджень об'єднаних у ландшафтні ділянки, ландшафтною характеристикою ділянки.		
Тема 12. Таксація міських зелених насаджень.	2/4	Знати подеревну та лінійну таксацію насаджень міста. Інвентаризацію та інструментальну зйомку масивів зелених насаджень, скверів, лісопарків, та окремих композиційних вузлів, що мають компактну організацію. Таксацію бульварів та вуличних посадок. Аналізувати документацію до звітів про результати інвентаризації зелених насаджень.	Здача лабораторної роботи з оцінювання таксаційної характеристики насадження за різними показниками (в. т.ч. velearn). Здача лабораторної роботи з оцінювання ландшафтною характеристикою насадження за різними показниками (в. т.ч. velearn).	10
Тема 13. Екологічне значення та санітарно-гігієнічна оцінка лісів.	1/1	Знати екологічне значення лісів. Знати групи фітонцидності та групи пило-газо-димостійкості деревно-чагарникових порід. Оцінювати проглядуваність та класи життєстійкості насаджень. Вміти аналізувати рекреаційну придатність насаджень та лісових ділянок. Розрізняти санітарно-гігієнічну цінність рекреаційних насаджень.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач з Модуля 2 (в. т.ч. velearn).	55
Всього за 6 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100
7 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Садово-паркові об'єкти, їх структура, призначення та особливості інвентаризації	1/3	Знати види садово-паркових об'єктів. Структуру окремих видів садово-паркових об'єктів та їх призначення. Особливості	Здача лабораторних робіт з поквартальних підсумків розподілу площі земель лісогосподарського	12

		інвентаризації садово-паркових об'єктів залежно від їхнього призначення. Нормативно-правові акти, допустимі нормативи. Основні положення благоустрою, охорони, утримання, обліку та інвентаризації садово-паркових об'єктів.	призначення за категоріями та розподіл площі ділянок укритих лісовою рослинністю і запасу деревних видів за класами віку (в. т.ч. velearn).	
Тема 2. Господарський поділ лісового фонду садово-паркових об'єктів.	<i>1/3</i>	Знати господарський поділ лісового фонду. Категорії захисності лісів та їх призначення. Адміністративно-господарський поділ та організаційно-господарський поділ лісового фонду. Господарська частина, господарство, господарська секція, таксаційний (ландшафтний) виділ, ландшафтна ділянка.	Здача лабораторних робіт з розподілу площі насаджень за таксаційними показниками (в. т.ч. velearn).	8
Тема 3. Системи і форми садово-паркового господарства.	<i>1/3</i>	Знати системи організації лісового господарства. Форми лісопаркового господарства та їх класифікацію. Форми господарства за походженням. Форми господарства за способами рубки. Форми господарства в лісах зелених зон.	Здача лабораторної роботи з розподілу площі земель лісогосподарського призначення за показниками ландшафтної оцінки (в. т.ч. velearn).	10
Тема 4. Стиглість лісопаркових насаджень та її значення для ведення господарства.	<i>2/3</i>	Знати поняття та види стиглості лісу. Вміти розрізнати природну, відновлювальну, фізіологічну стиглість насаджень та окремих дерев. Економічні види стиглості дерев та насаджень. Знати вік оптимальної стиглості лісопаркових насаджень. Значення стиглості лісу для ведення садово-паркового господарства.	Здача лабораторної роботи з обчислення середніх показників лісового фонду та обчислення середніх показників ландшафтної оцінки різних категорій земель (в. т.ч. velearn).	18
Тема 5. Функціональне зонування території лісопаркових об'єктів	<i>2/3</i>	Знати функціональне зонування території об'єкта рекреації. Функціональні зони ландшафтних парків та рекреаційних об'єктів. Характеристику функціональних зон. Функ-	Виконання самостійної роботи у вигляді презентації за обраною темою (в. т.ч. velearn).	9

		ціональні зони приміських і курортних лісопарків. Функціональне зонування території національних природних парків. Картосхеми функціонального зонування території.	Написання тестів у вигляді розв'язку задач, ессе, тощо з Модуля 1 (в. т.ч. velearn).	45
Модуль 2				
Тема 6. Організація господарства в лісах зелених зон.	<i>1/3</i>	Знати загальні відомості про організацію зелених зон. Встановлення розміру, територіальне розташування, поділ на господарські частини лісі зелених зон. Особливості організації господарства в лісах зелених зон.	Здача лабораторних робіт з організації господарств і господарських секцій. Побудови схеми естетичної оцінки виділів із виділенням функціональних зон (в. т.ч. velearn).	14
Тема 7. Інвентаризація земель лісогосподарського призначення садово-паркових об'єктів	<i>2/3</i>	Знати поняття про інвентаризацію лісового фонду. Вміти розподіляти лісовий фонд на облікові одиниці. Розуміти інвентаризацію лісових ділянок, вкритих та не вкритих ліською рослинністю, нелісових земель. Знати методи таксації лісового фонду. Порядок колективного тренування таксаторів.	Здача лабораторної роботи з проектування лісогосподарських заходів у лісах рекреаційного призначення (в. т.ч. velearn).	9
Тема 8. Проектування господарських заходів у рекреаційних лісах	<i>1/3</i>	Знати особливості призначення господарських заходів у лісах рекреаційного призначення. Розуміти санітарно-оздоровчі господарські заходи, заходи з формування ландшафтів, ландшафтно-відновлювальні заходи, заходи з благоустрою території та охорони лісопарків.	Здача лабораторних робіт з побудови схеми інвентаризаційного плану об'єкта садово-паркового господарства. Відомості обліку дерев, кущів, живоплотів, квітників, газонів (в. т.ч. velearn).	13
Тема 9. Інвентаризація зелених насаджень у містах та інших населених пунктах.	<i>2/3</i>	Знати організацію та порядок проведення робіт з інвентаризації зелених насаджень у містах та населених пунктах. Камеральну	Здача лабораторних робіт з відомості прив'язки елементів благоустрою на інвентаризаційному плані.	13

		обробку даних інвентаризації. Аналізувати матеріали інвентаризації об'єктів зеленого господарства.	Заповнення технічного паспорта на об'єкт зеленого господарства (в.т.ч. velearn)	
Тема 10. Облік, огляд, реєстр та моніторинг зелених насаджень у містах і селищах міського типу	2/3	Знати облік зелених насаджень у містах та інших населених пунктах. Систему огляду зелених насаджень. Реєстр, систему моніторингу зелених насаджень у містах і селищах міського типу.	Виконання самостійної роботи з визначення запасу біомаси ярусів насаджень лісопарку (в.т.ч. velearn) Написання тестів у вигляді розв'язку задач, ессе, тощо з Модуля 2 (в. т.ч. velearn).	6 45
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу та не мати повторів.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

– базові

1. Каганяк Ю. Й., Горошко М. П., Король М. М., Часковський О. Г. Інвентаризація садово-паркових об'єктів : навчальний посібник. Львів : Вид-во «Камула», 2014. 220 с.
2. Миронюк В. В., Свинчук В. А. Білоус А. М., Василишин Р. Д. Лісова таксація : навчальний посібник. Київ. НУБіП України, 2019. 220 с.
3. Каганяк Ю. Й., Строчинський А. А., Горошко М. П. Лісопарковпорядкування : навчальний посібник. Львів. «Тріада плюс», 2009. 360 с.
4. Гірс О. А., Новак Б. І., Кашпор С. М. Лісовпорядкування. Київ. Арістей, 2005. 380 с.
5. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України. Затверджена наказом Держбуду України від 24.12.01 № 226. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 25.02.02 за № 182/6470. Київ. 2002. 19 с.
6. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.06 № 105. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 27.07.06 за № 880/12754. Київ. 2006. 27 с.

– допоміжні

1. Лісовий кодекс України [із змінами, внесеними згідно із Законом № 1483-VI (1483-17), 9 черв. 2009]. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 45. С. 684.
2. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Ч. 1. Польові роботи. Ірпінь, 2006. 75 с.
3. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь: Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 67 с.
4. Додатки до робочих правил з впорядкування лісового фонду України частини першої «Польові роботи». Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь : Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 104 с.
5. Закон України «Про благоустрій населених пунктів». Київ, 06.09.05 р. N 2807-IV. 17 с.
6. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручник. Львів : Світ, 2005. 456 с.
7. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. ВО «Укрдержліспроєкт». Ірпінь, 2000. 23 с.
8. Лісотаксаційний довідник. Київ : Издательський дом Виниченко, 2013. 496 с.
9. СОУ 02.02-37-479 : 2006. Приріст деревний. Класифікація та символіка. Введ. 26.12.2006. Київ : Мінагрополітики України, 2006. 1 с.

– інтернет-джерела

1. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України : наказ м-ва будівництва, архітектури та житлово-комунального госп-ва України № 105 від 10.04.2006 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text>. Заголовок з екрана.

2. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 226 від 24.12.2001 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text>. Заголовок з екрана.
3. Інструкція про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів : наказ Державного комітету лісового господарства України № 298 від 01.10.2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1267-10#Text>. Заголовок з екрана.
4. Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів : постанова Кабінету Міністрів України N 848 від 20.06.2007 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2007-%D0%BF#Text>. Заголовок з екрана.
5. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок : постанова Кабінету Міністрів України N 733 від 16.05.2007 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF#Text>. Заголовок з екрана.
6. Електронний навчальний курс «Інвентаризація садово-паркових об'єктів». Частина 1 (ІСПО Ч1). [сторінка курсу veLearn, НУБіП України]. Режим доступу : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1770>. Заголовок з екрана.
7. Електронний навчальний курс «Інвентаризація садово-паркових об'єктів». Частина 2 (ІСПО Ч2). [сторінка курсу veLearn, НУБіП України]. Режим доступу : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>. Заголовок з екрана.